III этап Всеукраинской ученической олимпиады по физике 2013/2014 учебного года

Харьковская область

10 класс

(Экспериментальная задача – 10 баллов)

Оборудование: Стакан объемом 0.5π , который выдается вместе с 400мл ± 20 мл воды, ножницы, куски сахара массой 2.9 ± 0.1 г (выдаются по 6 шт. дежурным по аудитории, возможна выдача дополнительных кусков по требованию), кусок медной лакированной проволоки диаметром 0.99 ± 0.01 мм, кусок медной лакированной проволоки меньшего диаметра $(0.5 \pm 0.02$ мм), металлическая линейка, пластиковый поплавок с запаянным с одной стороны воздушным пузырем, пластиковая ложка.

Задание:

- 1. В данной работе вам предлагается изучить зависимость плотности раствора сахара в воде от концентрации. Предложите методику проведения соответствующих измерений с помощью предложенного оборудования.
- 2. Изготовьте ареометр, и проведите соответствующие измерения. Опишите, как меняется плотность раствора при изменении концентрации сахара?
- 3. До какой максимальной концентрации сахара пригоден ваш метод измерения?
- 4. Рассмотрите возможные вариации предложенного вами метода и их влияние на точность измерений. Обоснуйте выбор именно того метода, которым вы проводили измерения.
- 5. Оцените погрешность проведенных измерений. Что ограничивает точность предложенных вами методов измерений? Какие физические явления мешают проведению точных измерений?

ареометр

По окончании работы: упакуйте все оборудование, кроме стакана и кусков сахара, обратно в пакет и сдайте вместе с выполненной работой дежурному по аудитории. Стакан с раствором следует сдавать отдельно.

Примечания: плотность раствора сахара в воде больше плотности воды. Чистая вода выдается в начале тура один раз, поэтому перед тем как растворять сахар, следует разработать методику измерений и провести калибровку ареометра на чистой воде.

Справка: Приборы для измерения плотности раствора, принцип работы которого основан на законе Архимеда, называются ареометром. Промышленно изготовляемые ареометры представляют собой герметичный поплавок с выступающим наверх тонким стержнем A и грузом противовесом B.

III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з фізики 2013/2014 навчального року Харківська область 10 клас

(Експериментальне завдання - 10 балів)

Обладнання: Стакан об'ємом 0.5π , що видається разом із $400\text{м}\pi \pm 20\text{м}\pi$ води, ножиці, шматки цукру масою 2.9 ± 0.1 г (видаються по 6 шт. черговим по аудиторії, можлива видача додаткових шматків на вимогу), шматок мідного лакованого дроту діаметром 0.99 ± 0.01 мм, шматок мідного лакованого дроту меншого діаметру $(0.5 \pm 0.02 \text{ мм})$, металева лінійка, пластиковий поплавок і запаяним з одного боку повітряним міхуром, пластикова ложка.

Завдання:

- 1. У цій роботі вам пропонується вивчити залежність густини розчину цукру у воді від концентрації. Запропонуйте методику проведення відповідних вимірювань за допомогою запропонованого обладнання.
- 2. Виготовте ареометр, і проведіть відповідні вимірювання. Опишіть, як змінюється густина розчину при зміні концентрації цукру?
- 3. До якої максимальної концентрації цукру придатний ваш метод вимірювання?
- 4. Розгляньте можливі варіації запропонованого вами методу та їхній вплив на точність вимірювань. Обґрунтуйте вибір саме того методу, яким ви проводили вимірювання.
- 5. Оцініть похибку проведених вимірювань. Що обмежує точність запропонованих вами методів вимірювань? Які фізичні явища заважають проведенню точних вимірювань?

По закінченні роботи: запакуйте все обладнання, за винятком стакану та шматків цукру, назад до пакету та здайте разом із виконаною роботою черговому по аудиторії. Стакан із розчином слід здавати окремо.

Примітки: густина розчину цукру у воді ϵ більшою за густину води. Чиста вода видається на початку туру один раз, тому перед тим як розчиняти цукор, слід розробити методику вимірювань і провести калібрування ареометра на чистій воді.

Довідка: Прилад для вимірювання густини розчину, принцип роботи якого заснований на законі Архімеда, називають ареометром. Ареометри, які виготовляють промислово, являють собою герметичний поплавок із виступаючим нагору тонким стрижнем A та важком противагою B.

